

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 34P/131/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114216303
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3114216303.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou Mgr. Katarínou Šimkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú M. Š., Q.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky M. Č., N.. D., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom W. W., E.. J..N.. Š. XXX/X a otca J. Š., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom Q. D., R. Y. XX/X, o návrhu otca na zrušenie vyživovacej povinnosti k maloletemu dieťaťu takto

rozhodol:

S účinnosťou od 01.08.2014 do 31.05.2015 a s účinnosťou od 01.08.2015 sa znižuje vyživovacia povinnosť otca k maloletej M. Š., Q.. XX.XX.XXXX, z doterajšej sumy 59,75 Eur (1.800,- Sk) mesačne na sumu mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, ktoré je otec povinný prispievať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

Vo zvyšnej časti sa návrh otca na zrušenie vyživovacej povinnosti k maloletej M. zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania sa otec maloletej ako navrhovateľ domáhal zrušenia jeho vyživovacej povinnosti k maloletej M. s odôvodnením, že on nie je otec maloletej, nakoľko aj podľa znaleckého posudku z odboru genetiky (analýza DNA) vypracovaného súdnou znalkyňou N.. P. A. bolo jeho otcovstvo k maloletej vylúčené. Preto žiadal o zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k maloletej s účinnosťou od podania návrhu na začatie konania. Poukázal na to, že je v zlej finančnej situácii, nakoľko toho času je práceneschopný, predtým pracoval krátko na dohodu a predtým bol evidovaný nezamestnaný. Zdôraznil, že je voči nemu vedené exekučné konanie na výživné pre maloletú M., ktorá nie je jeho dcérou a z jeho príjmov je mu exekučne strhávané 2/3 z príjmu, pričom v súčasnosti poberá len nemocenské dávky. Otec uviedol, že voči nedávnomu rozsudku o zamietnutí jeho posledného návrhu na zapretie otcovstva sa odvolal a že ohľadom pôvodného konania o zapretie otcovstva z roku 2009 bolo jeho späťvzatie návrhu urobené podvodom, že to späťvzatie neurobil on.

Matka maloletej nesúhlasila s návrhom otca na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k maloletej a žiadala jeho návrh zamietnuť. Poukázala na to, že navrhovateľ sa dal na matrike zapísať do rodného listu dieťaťa ako otec maloletej a nesúhlasí, prečo teraz po 4 rokoch by chcel zrušiť výživné. Poukázala na to, že v minulosti sa otec s maloletou aj stretával, avšak už asi rok sa s ňou nestretáva. Matka uviedla, že v minulosti žila s otcom v spoločnej domácnosti, odkiaľ bola vyhodená jeho matkou. Potom išla do azylového domu a tam jej bolo odporučené podať voči otcovi návrh na exekúciu na výživné a odvtedy je voči nemu vedené to exekučné konanie. Uviedla, že ona je nezamestnaná.

Kolíznym opatrovníkom poukázal na to, že v pôvodnom konaní o zapretie otcovstva bolo konanie zastavené, druhý návrh otca na zapretie otcovstva bol zamietnutý a otec je stále zapísaný v rodnom liste dieťaťa ako otec. Preto kolízny opatrovník odporučil návrh otca na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil RL, znalecký posudok, oznámenie otca exekútorke, lustrácie v SP, RL z čl. 36, potvrdenie o evidencii otca, lustrácie v SP, potvrdenie o evidencii matky z čl. 49, správu PD TN-Opatová, potvrdenie o dávkach vyplácaných matke, exekučný príkaz, rozhodnutie SP o nemoc. dávkach, obsah prip. spisov tunajšieho súdu sp.zn. 34P/98/2008, sp.zn. 12C/218/2009, sp.zn. 18C/12/2015 a zistil nasledovný skutkový stav :

Rodičia maloletej v minulosti žili spolu. Maloletá M. sa narodila dňa XX.XX.XXXX a otec bol zapísaný do rodného listu dieťaťa ako otec maloletej na základe súhlasného vyhlásenia rodičov pred matričným úradom. V spise tunajšieho súdu sp.zn. 34P/51/2006 je založený rodný list maloletej vystavený dňa 06.04.2006, v ktorom je navrhovateľ uvedený ako otec dieťaťa.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 08.08.2008, č.k. 34P/98/2008-23, bola maloletá M. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 1.800,- Sk (t.j. 59,75 Eur) mesačne. V tom čase mala maloletá 2 roky a matka s ňou bola na rodičovskej dovolenke, mala s ňou výdavky primerané veku a maloletá bývala častejšie chorá. V tom čase matka s dcérou bývala v krízovom stredisku, kde platila náklady ubytovania 106,- Eur mesačne, poberala rodičovský príspevok 4.560,- Sk (151,36 Eur) mesačne a prídavky na dieťa. Okrem maloletej nemala matka iné vyživovacie povinnosti, nevlastnila žiaden majetok väčšej hodnoty. Otec maloletej býval sám v byte svojej matky. Okrem maloletej M. nemal iné vyživovacie povinnosti, nevlastnil žiaden majetok väčšej hodnoty. Pracoval ako traktorista a pri určovaní výživného súd vtedy vychádzal z jeho vtedajšieho zárobku cca 20.000,- Sk (663,88 Eur) mesačne.

Návrhom zo dňa 16.11.2009 sa otec domáhal zapretia jeho otcovstva k maloletej, ktoré konanie bolo vedené tunajším súdom pod sp.zn. 12C/218/2009. V uvedenom konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie a zo znaleckého posudku z odboru genetiky (analýza DNA) zo dňa 12.06.2012 vypracovaného súdnou znalkyňou N. P. A., R. vyplynulo, že treba predpokladať otcovstvo navrhovateľa J. Š. za vylúčené. Následne však uznesením tunajšieho súdu zo dňa 02.10.2013, č.k. 12C/218/2009-104, bolo uvedené konanie o zapretie otcovstva zastavené podľa § 96 O.s.p. pre späťvzatie návrhu.

Návrhom zo dňa 12.01.2015 sa otec maloletej ako navrhovateľ domáhal zapretia jeho otcovstva k maloletej M., ktoré konanie je vedené tunajším súdom pod sp.zn. 18C/12/2015. Zatiaľ neprávoplatným rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 13.08.2015, č.k. 18C/12/2015-72, bol návrh otca zamietnutý. Uvedený rozsudok nie je právoplatný, otec voči nemu podal odvolanie.

V súčasnosti má maloletá M. 9 rokov a je žiačkou 4. ročníka ZŠ. Obedy v školskej jedálni má zadarmo, nakoľko je rodina posudzovaná v hmotnej núdzi. Na školské knihy a výlety prispieva v 1. Maloletá navštevuje bezplatný krúžok Zumbly. Je zdravá.

Matka maloletej je rozvedená, spolu s maloletou býva u svojej kamarátky v jej 2-izbovom byte. Na náklady bývania jej prispieva 160,- Eur mesačne. Od 01.04.2012 je matka evidovaná na ÚPSVaR ako uchádzačka o zamestnanie. Od ÚPSVaR poberá od 01.05.2012 pomoc v hmotnej núdzi, v súčasnosti v sume 163,90 Eur mesačne, od 01.06.2010 poberá náhradné výživné 59,75 Eur mesačne a poberá prídavky na dieťa 23,52 Eur mesačne. Podľa vlastného udania matka poberá aj príspevok na bývanie v sume 89,- Eur mesačne, z čoho 1-icu dáva kamarátke, u ktorej býva a privyrába si opatrovaním detí kamarátke so zárobkom v priemere cca 60,- Eur mesačne. Okrem maloletej M. nemá matka iné vyživovacie povinnosti. Nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty.

Otec maloletej je slobodný, býva sám v 1-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jeho matky, kde náklady bývania predstavujú 115,- Eur mesačne. Od 03.05.2012 do 03.09.2014 bol zamestnaný u zamestnávateľa PD Trenčín - Opatová. Počas trvania pracovného pomeru býval často práceneschopný, práceneschopný bol od 10.10.2013 do 19.05.2014, v 05/2014 zarobil 196,29 Eur netto, v 06/2014 zarobil 586,50 Eur, od 21.07.2014 do 24.08.2014 bol opäť práceneschopný a v 07/2014 mal čistý príjem 373,71 Eur a v 08/2014 sumu 58,60 Eur netto. Dňa 03.09.2014 jeho pracovný pomer v PD skončil. Potom bol otec nezamestnaný a od 01.12.2014 je evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie, svoje

povinnosti uchádzača o zamestnanie si podľa správy ÚPSVaR plní. Od 08.06.2015 do 31.08.2015 bol zamestnaný u zamestnávateľa PD Trenčín - Opatová na Dohodu o pracovnej činnosti, dohodu mal uzavretú na dobu určitú. Za 06/2015 zarobil 485,94 Eur netto a za 07/2015 sumu 566,15 Eur netto a od 30.07.2015 je opäť práceneschopný, za 08/2015 mu bola vyplatená náhrada príjmu pri PN v sume 94,34 Eur a od 09.08.2015 mu bolo Sociálnou poisťovňou priznané nemocenské vo výške 7,55337 Eur za deň, t.j. cca 226,- Eur mesačne. Zdravotné problémy má následkom zlomeného stavca. Okrem maloletej M. nemá otec iné vyživovacie povinnosti. Nevlastní žiaden majetok. Je voči nemu vedené exekučné konanie na výživné pre mal. M. formou zrážok z príjmu.

Podľa § 91 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

Podľa § 93 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine (z.č. 36/2005 Z.z.) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

V zmysle § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

V danej veci mal súd za to, že návrh otca na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k maloletej nie je dôvodný. Hoci zo znaleckého posudku vyplýva, že navrhovateľ nie je biologickým otcom maloletej M., jeho otcovstvo k maloletej M. bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, otec je stále zapísaný v jej rodnom liste ako jej otec a táto skutočnosť je pre súd v tomto konaní záväzná. V tomto konaní vedenom pod sp.zn. 34P/131/2014 ani nie je súd oprávnený rozhodovať o otázke otcovstva navrhovateľa, otázku zapretia otcovstva nie je súd oprávnený v tomto konaní riešiť ani ako otázku predbežnú, pretože toto oprávnenie prislúcha len zákonnému sudcovi v konaní o zapretie otcovstva, ktoré konanie bolo vedené tunajším súdom pod sp.zn. 12C/218/2009 a ktoré bolo zastavené a teraz je vedené ďalšie konanie o zapretie otcovstva pod sp.zn. 18C/12/2015, v ktorom konaní bolo zatiaľ neprávoplatným rozsudkom rozhodnuté o zamietnutí návrhu otca na zapretie otcovstva. Otec síce podal voči uvedenému rozsudku odvolanie, ale pre toto konanie o zrušenie vyživovacej povinnosti je bez právneho významu stav uvedeného konania, pretože pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku a v súčasnosti

je otec zapísaný v rodnom liste dieťaťa, preto jeho vyživovacia povinnosť k maloletej podľa súčasného skutkového stavu trvá. Z uvedeného dôvodu je návrh otca na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu nedôvodný.

Vzhľadom k tomu, že návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti v sebe subsumuje i návrh na zníženie vyživovacej povinnosti, zaoberal sa súd aj okolnosťami rozhodujúcimi pre posúdenie zníženia vyživovacej povinnosti otca k maloletej a dospel k záveru, že zníženie výživného je dôvodné, nakoľko na strane otca došlo k takým zmenám pomerov, ktoré spôsobujú, že nie je v objektívnych schopnostiach a možnostiach otca platiť doterajšie určené výživné. Je pravdou, že aj na strane dieťaťa došlo k zmene pomerov, že maloletá je vekovo staršia, nakoľko v čase poslednej úpravy výživného bola vo veku 2 rokov a v súčasnosti už má 9 rokov a je žiačkou 4. ročníka ZŠ, teda jej výdavky sú väčšie, ale na druhej strane schopnosti a možnosti otca prispievať na jej výživu sa objektívne znížili, nakoľko ten kvôli svojmu zdravotnému stavu býva veľmi často a dlhodobo práceneschopný so zníženými príjmovými pomermi. Pri predchádzajúcom určovaní výživného súd vychádzal z jeho vtedajších príjmových pomerov cca 663,- Eur mesačne, ale v súčasnosti sú jeho príjmové pomery podstatne nižšie, aktuálne poberá nemocenské dávky cca 226,- Eur mesačne, teda jeho príjmové pomery sa znížili 2,93 násobne menej, preto nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť doterajšie určené výživné. S prihliadnutím na zmenu pomerov od začatia súdneho konania rozhodol súd o znížení jeho vyživovacej povinnosti k maloletej za obdobia jeho znížených príjmov v dôsledku jeho práceneschopnosti a nezamestnanosti a za obdobie jeho zárobkovej činnosti ponechal doterajšie určené výživné. Takto súd rozhodol o znížení jeho vyživovacej povinnosti s účinnosťou od 01.08.2014 do 31.05.2015, teda za obdobie jeho práceneschopnosti a nezamestnanosti, keď práceneschopný bol od 30.07.2014, dňa 03.09.2014 bol ukončený jeho pracovný pomer, potom bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a na základe dohody o pracovnej činnosti začal pracovať až od júna 2015. Pracoval do 29.07.2015, pretože od 30.07.2015 je opäť práceneschopný. Preto s účinnosťou od 01.08.2015 mu súd opäť znížil vyživovaciu povinnosť k maloletej. S prihliadnutím na zistený skutkový stav, práceneschopnosť otca a z toho vyplývajúce obmedzené príjmové pomery otca, kedy otec poberá len nemocenské cca 226,- Eur mesačne, rozhodol súd o znížení jeho vyživovacej povinnosti na minimálne zákonné výživné 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, ktoré je povinný plniť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti, a ktorá suma v súčasnosti predstavuje 27,13 Eur mesačne. Pri rozhodovaní súd prihliadol i na skutočnosť, že hoci maloletá je vekovo staršia ako v čase poslednej úpravy výživného, výdavky na jej výživu nie sú až tak vysoké, nakoľko obedy v školskej jedálni má zdarma, nemá cestovné výdavky, ani výdavky na mimoškolskú záujmovú činnosť a je zdravá. Súd taktiež prihliadol na skutočnosť, že vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu majú obaja jeho rodičia podľa svojich schopností a možností a možno konštatovať, že oproti predchádzajúcej úprave výživného sa objektívne schopnosti a možnosti matky zvýšili, pretože tá v čase poslednej úpravy výživného bola na rodičovskej dovolenke s obmedzenými možnosťami zabezpečiť si vyšší príjem ako rodičovský príspevok, zatiaľ čo v súčasnosti už nie je na rodičovskej dovolenke a teda jej objektívne možnosti sú väčšie.

S poukazom na vyššie uvedené a zistenú zmenu pomerov rozhodol súd tak ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku, vyživovaciu povinnosť otca k maloletej znížil a vo zvyšnej časti jeho návrh na úplné zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia

prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne /trojmo/.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa

odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 3 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods.1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.

Toto rozhodnutie je v časti o výživnom predbežne vykonateľné.